

овчарь, гръкътъ за морякъ, евреинътъ за брокантъоръ (матрапазинъ), ерменецътъ за банкеринъ, циганинътъ за ковачъ, а селянинътъ — това билъ българина. Този ученъ и милоликъ французинъ бъше забравилъ да каже едно нѣщо: че публичния разбойникъ въ България бъше турчинътъ, а нейна домашна болестъ — чорбаджията. Посрѣдъ една разкошна природа, въ която човѣкътъ се осъщаше толкова свободенъ, колкото и орелътъ, който хвърчи надъ вашите глави, се създа доха нови економически противорѣчия, които засилиха свирѣпостта на турчина и народиха нови пиявици върху народното тѣло. Еднитѣ и другитѣ ще свържатъ съюзъ за общи нападения, ще скроятъ атентати върху свободата и поминъкътъ на населението, ще го обречатъ на гибелъ, на смърть бавна, но сигурна. Калоферъ е заплашенъ отъ тая участъ. Свикналъ да диша на чистъ въздухъ, да гледа нивята и стадата си, да прѣде и тъче за своите сѣмейства, безъ да го е еня за нуждитѣ на външния пазаръ, свикналъ да се върти изъ своите граници съ произведенията на своите мускули и съ тѣзи на своя умъ, съ една дума: ограниченъ въ своя примитивенъ поминъкъ и съ своята наивна пѣсень — и той, по примѣрътъ на останалите селца, ще трѣбва да измѣни на старитѣ основи на живота си, ако не иска съвсѣмъ да загине. Нищо не е вѣчно на тоя свѣтъ. Всичко е подложено на развитие, на промѣни. Онова, което е било вчера, днесъ не е — то утрѣ ще се прѣврне въ своя собственна противоположностъ, за да се върне другиденъ къмъ първоначалната си форма, която нито ще е наподобява, нито ще може по богатство на съдържание да се покрива отъ нея. Калоферъ съ своите примитивни условия не можелъ да избѣгне послѣдствията на тоя законъ: той запазилъ само традицитетъ за своята нѣкогашна свобода и свойте хайдути, които образували своя собственна школа надъ Мара-Гидикъ. Всичко друго, най-важното — материалнитѣ основи на